

Katowice, dnia 13 września 2024 r.

INFORMACJA Nr 9/2024/EW

o pożarze podziemnym ładowarki kołowo-przegubowej typu LKP-0903, do którego doszło w dniu 29 lutego 2024 r. około godziny 1²³, w KGHM Polska Miedź S.A. O/ZG „Rudna”.

Do pożaru ładowarki kołowo-przegubowej typu LKP-0903 o numerze fabrycznym 117/2019 i numerze zakładowym POM 63 (dalej: „LKP”), produkcji KGHM ZANAM S.A., doszło w pasie P-4, między komorami K-3 i K-4 w rejonie budowanej komory maszyn ciężkich B-7 (dalej: „KMC”), w rejonie GG-3, na poziomie 1200 m, w odległości około 3800 m od Szybu R VII. W miejscu pożaru wyrobisko miało następujące wymiary: szerokość około 8 m, wysokość około 3,5 m, a odległość od najwyższego punktu maszyny do stropu wynosiła około 2 m. Strop zabezpieczony był obudową kotwową rozprężną o długości żerdzi 1,8 m w siatce kotwienia 1,5 m x 1,5 m.

W dniu 29 lutego 2024 r. na zmianie IV WSP operator LKP, pracownik oddziału górniczo-budowlanego GB miał wykonać, na polecenie sztygara zmianowego górniczego przybierkę spągu w pasie P-4, między komorami K-3 i K-4, pod wiercenie otworów, samojezdnym wozem wiertniczym. Operator, po wykonaniu OC i potwierdzeniu sprawności LKP wpisem do książki pracy maszyny, przystąpił do wykonywania zleconego zadania. Po około 40 minutach pracy zauważył płomienie po lewej stronie LKP w okolicy chłodnicy silnika wysokoprężnego. Operator opuścił kabinę by określić źródło pożaru i zauważył ogień w okolicy silnika oraz ciecz płonącą pod maszyną. Nie będąc pewnym, czy samoczynna instalacja gaśnicza ANSUL się uruchomiła, wrócił do kabiny, uruchomił ją ręcznie i stwierdził, że nie nastąpiło jej zadziałanie. Operator podjął bezskuteczną próbę gaszenia pożaru gaśnicą podręczną, lecz z uwagi na duże zadymienie i ogień, wycofał się do bezpiecznego miejsca. Równocześnie sztygar zmianowy oddziału górniczo-budowlanego GB, kończąc obchód rejonu i stanowisk pracy, dochodząc do pasa P-3 zauważył zadymienie. Gdy zlokalizował jego źródło, podjął próbę podejścia w prądzie świeżego powietrza świeżego pasem P-4 i ugaszenia LKP. Z bezpiecznej odległości dostrzegł duży ogień i płonące: komorę silnika, opony i ciecz rozlaną na spągu. Próba użycia do gaszenia wody technologicznej z rurociągu ze względu na intensywność pożaru nie powiodła się. Około godziny 1²³ sztygar zmianowy GB powiadomił o pożarze dyspozytora górniczego. Dyspozytor podjął natychmiast akcję ratowniczą. Wezwał ratowników górniczych z Jednostki Ratownictwa Górniczo-Hutniczego w Sobinie (dalej: „JRGH”), wyznaczył strefę zagrożenia, miejsca posterunków i ich obstawę, miejsce bazy ratowniczej, kierownika akcji dół i kierownika bazy oraz nakazał wycofanie ze strefy zagrożenia 93 pracowników O/ZG „Rudna”. Około godziny 1⁴⁵ przybyły trzy zastępy

ratownicze z JRGH wraz z lekarzem. Powiadomiony przez dyspozytora dyrektor ds. technicznych, z-ca kierownika ruchu zakładu górniczego o godzinie 2⁰⁴, po przybyciu do dyspozytorni, objął prowadzenie pożarowej akcji ratowniczej. Zmobilizowano dodatkowo sześć zastępów z Kopalnianej Stacji Ratownictwa Górniczego O/ZG „Rudna”, które natychmiast udały się w rejon pożaru. Znajdujący się w strefie zagrożenia pracownicy samodzielnie wycofali się drogami ucieczkowymi poza wyznaczoną strefę. Nikt nie użył aparatu uciezkowego. Zastępy ratowników, po zlokalizowaniu miejsca pożaru, przystąpiły do aktywnego gaszenia, używając wody z rurociągu technologicznego oraz samojezdnego wozu odwadniającego SWO. W trakcie akcji ratowniczej ratownicy wykonywali kontrole składu atmosfery kopalnianej i warunków klimatycznych. Gazy pożarowe odprowadzane były drogami powietrza zużytego w kierunku szybu wydechowego R-XI O/ZG „Rudna”. Po ugaszeniu pożaru i uzyskaniu pozytywnych wyników z pomiarów parametrów atmosfery kopalnianej w miejscu pożaru oraz na drogach odprowadzenia powietrza, kierownik akcji ratowniczej zakończył w dniu 29 lutego 2024 r. o godzinie 5¹⁰ prowadzenie pożarowej akcji ratowniczej.

Zgodnie z poleceniem kierownika akcji ratowniczej dozór zmianowy oddziału górniczobudowlanego GB zabezpieczył i kontrolował miejsce pożaru do dnia 1 marca 2024 r. Z powodu oddziaływania wysokiej temperatury naruszona została stabilność stropu, który uległ licznym spękanom i od którego odspoiły się liczne odłamki. KRZG polecił przebudować strop w tym miejscu.

Przyczyną pożaru ładowarki był prawdopodobnie zapłon mgły olejowej lub paliwowej (powstałej wskutek rozszczelnienia się nieustalonego przewodu hydraulicznego lub paliwowego) od rozgrzanych i nieosłoniętych elementów silnika i układu wydechowego, a w szczególności zewnętrznego kolektora wydechowego. W toku przeprowadzonych badań nie było możliwe jednoznaczne ustalenie przyczyny pożaru.

W związku z pożarem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu wydał decyzję, w której wstrzymał ruch zakładu górniczego KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze „Rudna ” w Polkowicach, w części dotyczącej:

- eksploatacji ładowarki kołowo-przegubowej typu LKP-0903 o numerze fabrycznym 117/20 i numerze zakładowym POM 63, produkcji KGHM ZANAM, do czasu przeprowadzenia przez właściwą jednostkę oceny wpływu stanu technicznego wyżej wymienionej ładowarki kołowo - przegubowej na zaistniały pożar, w aspekcie zgodności z wymaganiami technicznymi, obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją techniczno-ruchową producenta i uzależnił jej ponowną eksploatację po przeprowadzeniu oceny przez właściwą jednostkę oraz usunięcia uszkodzeń spowodowanych przez pożar, doprowadzenia jej do stanu technicznego zgodnego z dokumentacją techniczno-ruchową producenta, a także dokonania odbioru technicznego i uzyskaniu wymaganego zezwolenia na oddanie jej do ruchu.

- wyrobiska górniczego przecinki P-4, zlokalizowanej pomiędzy komorą K-3 a komorą K-4 w rejonie komory KMC B-7 (w budowie), do czasu bezpiecznego usunięcia skutków pożaru ładowarki kołowo-przegubowej LKP-0903 o numerze fabrycznym 117/2019 i numerze zakładowym POM 63, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli stanu wyrobiska i jego o budowy na zasadach określonych przez kierownika ruchu zakładu górniczego, oraz nakazał przetransportować ładowarkę łyżkową typu LKP-0903 o numerze fabrycznym 117/2019 i numerze zakładowym POM 63 z przecinki P-4, zlokalizowanej pomiędzy komorą K-3 a komorą K-4 w rejonie komory KMC B-7 (w budowie) do wyznaczonego bezpiecznego miejsca, ustalonego przez kierownika ruchu zakładu górniczego, w celu przeprowadzenia pełnych oględzin miejsca pożaru.

Decyzją z dnia 5 marca 2024 r. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu nakazał przedsiębiorcy KGHM Polska Miedź S.A. w Lubinie przeprowadzenie oceny stanu technicznego tej ładowarki przez właściwą jednostkę w aspekcie zgodności z obowiązującymi przepisami i dokumentacją techniczno - ruchową producenta i przedstawienie Dyrektorowi Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu sprawozdania i wyników z wykonanych wyżej wymienionych czynności.

Ponadto Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu skierował do przedsiębiorcy pismo, w którym wystąpił o:

- podjęcie współpracy z producentem maszyn KGHM ZANAM S.A. w zakresie opracowania i wdrożenia rozwiązań technicznych ograniczających ryzyko inicjacji pożarów maszyn w obrębie komory silnika poprzez zmniejszenie ryzyka rozszczelnienia elementów układu hydraulicznego i paliwowego oraz ograniczenie wpływu wysokiej temperatury rozgrzanych elementów silnika na trwałość elementów układu hydraulicznego i paliwowego, a także na ryzyko wystąpienia zapłonu w przypadku ich rozszczelnienia.
- ponowne przeszkolenie operatorów samojezdnych maszyn górniczych w zakresie wykonywania przeglądów OC, ze wskazaniem na wagę sumiennego przeglądu komory silnika w odniesieniu do szczelności połączeń hydraulicznych i stanu technicznego elementów układu paliwowego, hydraulicznego, wydechowego oraz turbosprężarki dla bezpieczeństwa pożarowego maszyny,
- zapoznanie załogi górniczej z przyczynami i okolicznościami zaistniałego pożaru,
- poinformowanie Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu o podjętych działaniach i wynikach ww. działań.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG we Wrocławiu.